YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(viides jaosto)

21 päivänä toukokuuta 2008 *

Asiassa T-495/04,

Belfass SPRL, kotipaikka Forest (Belgia), edustajanaan asianajaja L. Vogel,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään B. Driessen ja A. Vitro,

vastaajana,

jossa vaaditaan yhtäältä Euroopan unionin neuvoston 13.10.2004 tekemän sen päätöksen kumoamista, jolla on hylätty kantajan tarjouspyyntömenettelyssä UCA-033/04 tekemät kaksi tarjousta, ja toisaalta neuvoston menettelystä kantajalle aiheutuneen vahingon korvaamista,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

EUROOPAN YHTEISÖJEN
ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit E. Martins Ribeiro ja K. Jürimäe (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.6.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan unionin neuvoston palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovelletaan Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1; jäljempänä varainhoitoasetus) ensimmäisen osan V osaston säännöksiä sekä varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1; jäljempänä soveltamissäännöt) säännöksiä. Nämä säännökset perustuvat alaa koskeviin yhteisön direktiiveihin ja erityisesti julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annettuun neuvoston direktiiviin 92/50/ETY (EYVL L 209, s.

1), julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14.6.1993 annettuun neuvoston direktiiviin 93/36/ETY (EYVL L 199, s. 1) ja julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14.6.1993 annettuun neuvoston direktiiviin 93/37/ETY (EYVL L 199, s. 54), sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

2 Varainhoitoasetuksen 97 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Valintaperusteet, joiden mukaan arvioidaan ehdokkaan tai tarjoajan valmiudet, ja ratkaisuperusteet, joiden mukaan arvioidaan tarjousten sisältö, määritellään ennalta ja esitetään tarjouspyyntöasiakirjoissa.

2. Tarjouskilpailu voidaan ratkaista tarjousmenettelyssä tai valitsemalla taloudellisesti edullisin tarjous.”

3 Varainhoitoasetuksen 99 artikla kuuluu seuraavasti:

”Hankintamenettelyn aikana hankintaviranomainen ja ehdokas tai tarjoaja saavat olla yhteydessä toisiinsa ainoastaan silloin, kun avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteet voidaan turvata. Yhteydenotot eivät saa johtaa sopimusehtojen tai alkuperäisten tarjousehtojen muuttamiseen.”

4 Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava jokaiselle hylätylle ehdokkaalle tai tarjoajalle seikat, joiden perusteella tämän ehdokkuus tai tarjous on hylätty, sekä jokaiselle valintaperusteet täyttävän tarjouksen tehneelle, joka sitä kirjallisesti pyytää, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimi.

Joitakin tietoja voidaan kuitenkin jättää ilmoittamatta, jos niiden ilmoittaminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka haittaisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.”

5 Varainhoitoasetuksen 101 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti joko luopua sopimuksen tekemisestä tai peruuttaa hankintamenettelyn. Tässä tapauksessa ehdokkaat tai tarjoajat eivät voi vaatia minkäänlaista korvausta.”

6 Soveltamissääntöjen 122 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, säädettiin, että tarjouskilpailu

”– – on rajoitettu, kun kaikki taloudelliset toimijat voivat pyytää saada osallistua kilpailuun ja kun tarjouksen voivat tehdä ainoastaan 135 artiklassa tarkoitetut valintaperusteet täyttävät ehdokkaat, joille hankintaviranomainen on lähettänyt samanaikaisesti kirjallisen kutsun.”

7 Soveltamissääntöjen 128 artiklan 1 ja 3 kohdassa, jotka koskevat rajoitettua menettelyä kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaisemisen jälkeen, säädetään muun muassa seuraavaa:

”1. Kiinnostuksenilmaisupyyntö on esikarsinnan keino, jolla ehdokkaita kehotetaan esittämään tarjous rajoitetuissa tarjouskilpailuissa – –;

3. Kunkin hankinnan yhteydessä hankintaviranomainen pyytää joko kaikkia luetteloon merkittyjä tai näiden joukosta objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla valittuja ehdokkaita esittämään tarjouksen.”

8 Soveltamissääntöjen 130 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, säädettiin seuraavaa:

”1. Tarjouskilpailuasiakirjoissa on oltava ainakin:

a) tarjous- tai neuvottelupyyntö;

b) edellisiin liittyvä tarjouseritelmä, johon liitetään julkisiin hankintoihin sovellettavat yleiset sopimusehdot;

c) mallisopimus.

– –”

9 Soveltamissääntöjen 130 artiklan 3 kohdan a ja b alakohta, sellaisina kuin niitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, kuuluivat seuraavasti:

”3. Tarjouseritelmässä on ainakin:

a) esitettävä hankintaan sovellettavat hylkäämis- ja valintaperusteet, paitsi rajoitetussa menettelyssä ja 127 artiklassa tarkoitetuissa etukäteen julkaistavan hankintailmoituksen jälkeen aloitettavissa neuvottelumenettelyissä; tällöin kyseiset perusteet esitetään yksinomaan hankintailmoituksessa tai kiinnostuksenilmaisupyynnössä;

b) esitettävä ratkaisuperusteet ja niiden painotus, jos sitä ei ole esitetty hankintailmoituksessa;

c) esitettävä 131 artiklassa tarkoitetut tekniset eritelmät;

– –”

10 Soveltamissääntöjen 138 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, säädettiin seuraavaa:

”1. Tarjouksen hyväksymisessä voidaan noudattaa jompaakumpaa seuraavista menettelyistä:

a) valitaan tarjouskilpailuun lähetetyistä sääntöjenmukaisista ja perusteet täyttävistä tarjouksista hinnaltaan halvin;

b) valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

2. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on se, jonka hinta/laatusuhde on paras, kun otetaan huomioon hankinnan kohteen mukaan määritellyt perusteet, kuten toimituksen hinta, tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristönäkökohdat, käyttökustannukset, kannattavuus, toteuttamis- tai toimitusaika sekä huoltopalvelut ja tekninen tuki.

3. Hankintaviranomainen täsmentää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä.

Hintakriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hintakriteerin vaikutuksen häviämistä tarjouskilpailun voittajan valinnassa.

Jos poikkeustapauksissa painottaminen ei ole teknisesti mahdollista esimerkiksi hankinnan kohteeseen liittyvistä syistä, hankintaviranomainen ilmoittaa ainoastaan sovellettavien arviointiperusteiden tärkeysjärjestyksen.”

11 Soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, säädettiin seuraavaa:

”1. Jos tarjoushinnat vaikuttavat poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on, ennen tarjousten hylkäämistä tähän syyhyn vedoten, pyydettävä kirjallisesti täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista ja tarkastettava niiden sisältö saamansa selvityksen perusteella.

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon selvitykset, jotka perustuvat:

a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuuteen;

b) teknisiin ratkaisuihin tai tarjoajaa suosiviin poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin;

c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuuteen.”

12 Soveltamissääntöjen 148 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajien välillä hankintamenettelyn aikana sallitaan ainoastaan 2 ja 3 kohdassa säädetyissä poikkeustapauksissa.

3. Tarjousten avaamisen jälkeen hankintaviranomainen voi ottaa yhteyden tarjoajaan, jos tarjousta on selvennettävä tai jos siinä olevia ilmeisiä asiavirheitä on korjattava; yhteydenotto ei kuitenkaan saa johtaa tarjousehtojen muuttamiseen.”

Tosiseikat

13 Neuvosto julkaisi varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen nojalla 4.3.2004 Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (EUVL S 45) rajoitetun

menettelyn mukaisesti tarjouspyynnön UCA-033/04 neuvoston pääsihteeristön käytössä olevien kahden rakennuksen siivous- ja huoltopalveluista. Tarjouskilpailu käsitti kaksi erää, joista kumpikin koski määrättyä palvelujen suorittamispaikkaa, eli Woluwé Heights -rakennusta (erä nro 1) ja Frère Orban -rakennusta (erä nro 2).

14 Tarjouseritelmän mukaan ratkaisuperusteena oli taloudellisesti edullisin tarjous. Kunkin erän osalta tarjouksia lopullisesti arvioitaessa kullekin tarjoukselle oli annettava seuraavasti laskettu pistemäärä: ”’Laatupisteiden’ lukumäärä x 100/hintaindeksi”. Taloudellisesti edullisimpana tarjouksena pidettäisiin tarjousta, joka saisi tässä lopullisessa arvioinnissa suurimman pistemäärän edellyttäen, että otsikon ”Laatu” alla edellytetty vähimmäispistemäärä kuitenkin saavutetaan.

15 Saman tarjouseritelmän mukaan kunkin tarjouksen laatua oli arvioitava enintään 100 pisteellä kahdeksan arviointiperusteen mukaisesti. Kahdeksas arviointiperuste, jonka mukaisesti saattoi saada enintään 50 pistettä, koski ”Tuntimääräisiä suorituksia liitteessä 3 olevien luokkien A, B, C ja D yhteenlaskettuja summia koskevien tietojen mukaisesti”.

16 Tämän viimeksi mainitun arviointiperusteen mukaisesti annetut 50 pistettä laskettiin suhteellisena osuutena yhtäältä arvioidussa tarjouksessa ehdotettujen vuotuisten kokonaistuntimäärien (Ho) ja toisaalta kunkin tilikauden osalta ehdotettujen keskimääräisten kokonaistuntimäärien välisestä erosta kussakin hyväksytyssä tarjouksessa (Hm). Hm-keskiarvoa oli pidettävä tyydyttävänä, ja siitä voitiin antaa 40 pistettä (eli 80 prosenttia 50 pisteen enimmäismäärästä). Tarjouseritelmän mukaan tämän Hm-kynnyksen ylittämisestä 12,5 prosenttiin asti annettiin lisäpisteitä siten, että 50 pisteen enimmäismäärää ei kuitenkaan voitu ylittää. Sen sijaan tämän saman Hm-kynnyksen alittaminen yli 12,5 prosentilla johti pisteiden menettämiseen siten, että 30 pisteen vähimmäismäärän alittavat tarjoukset hylättiin.

17 Lisäksi tarjouseritelmässä todettiin, että hylkäämisen uhalla yhdenkään tarjouksen keskituntipalkkio ei saanut alittaa Union générale belge de nettoyagen (Belgian siivousalan ammattiliitto, jäljempänä UGBN) vahvistamaa, tarjouksen tekemispäivänä

voimassa olevaa luokan 1 A mukaista keskituntipalkkiota omakustannushinnan perusteella laskettuna. Keskituntipalkkioksi oli 1.7.2004 vahvistettu 19,6962 euroa.

18 Kyseistä tarjouspyyntöä koskeva tarjouseritelmä toimitettiin 23.6.2004 ehdokkaille.

19 Kantaja Belfass SPRL esitti 23.7.2004 kaksi tarjousta, jotka koskivat kumpaakin tarjouskilpailussa UCA-033/04 ratkaistavaa erää. Kantajan tarjoukseen kirjattu vuotuinen kokonaishinta oli erän nro 1 osalta 234 059,67 euroa.

20 Neuvosto ilmoitti 13.10.2004 päivätyllä kirjeellään kantajalle sen kahden tarjouksen hylkäämisestä seuraavilla perusteilla: ”– – Erän [nro] 1 osalta tarjoukseenne sisältyvän keskituntipalkkion laskeminen johtaa tulokseen, joka on alempi kuin UGBN:n [1.7.2004] vahvistama 19,6962 euron vähimmäispalkkio. Erän [nro] 2 osalta tarjouksenne ei ole saanut arviointikomitean antamien laatupisteiden osalta edellytettyä vähimmäismäärää tarjouseritelmässä mainittujen arviointiperusteiden mukaisesti – –”

21 Kantaja pyysi 15.10.2004 neuvostoa antamaan sille yksityiskohtaisia lisätietoja sen erää nro 2 koskevan tarjouksen hylkäysperusteista.

22 Neuvosto vastasi tähän pyyntöön 22.10.2004 ja toi esille erityisesti seuraavaa:

”– – tarjouksenne, jonka sisältämä tuntimäärä on alle 20 prosenttia kaikkien tarjousten keskimääräisestä tuntimäärästä, on näin ollen hylätty tässä vaiheessa sivulla 2 olevan kaavion mukaisesti.”

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

23 Kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamossa 23.12.2004 kirjatulla kannekirjelmällä esillä olevan kanteen.

24 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (viides jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn.

25 Neuvosto toimitti 13.12.2006 vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen prosessinjohtotoimena 28.11.2006 esittämään asiakirjojen toimittamista koskevaan pyyntöön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tarjouskilpailua UCA-033/04 koskevan tarjouspyyntöilmoituksen ja tarjouseritelmän sekä tästä tarjouskilpailusta laaditun alkuperäisen arviointikertomuksen (ei-luottamuksellinen versio).

26 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 21.6.2007 pidetyssä istunnossa.

27 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– ottaa kanteen tutkittavaksi ja toteaa sen perustelluksi

– kumoaa 13.10.2004 tehdyn neuvoston päätöksen, jolla on päätetty olla hyväksymättä kantajan tarjouskilpailussa UCA-033/04 esittämää kahta tarjousta

– velvoittaa neuvoston maksamaan sille korvausta 1 481 317,65 euron suuruiseksi arvioidusta vahingosta 7 prosentin vuotuisine korkoineen

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan.

28 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– jättää kanteen tutkimatta erän nro 2 osalta

– hylkää kumoamiskanteen perusteettomana

– hylkää vahingonkorvausvaatimuksen perusteettomana

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13.10.2004 tehdystä päätöksestä nostetun kumoamiskanteen tutkittavaksi ottaminen siltä osin kuin tämä päätös koskee erää nro 2

Asianosaisten lausumat

29 Neuvosto ei tee varsinaisesti oikeudenkäyntiväitettä mutta esittää, että 13.10.2004 tehdystä päätöksestä nostettu kanne on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin tämä päätös koskee erää nro 2. Sen mukaan kantaja ei riitauta päätöstä olla tekemättä sen kanssa sopimusta sinänsä vaan neuvoston sen päätöksen laillisuuden, jossa tarjouseritelmään on sisällytetty sen tarjouksen hylkäämiseen johtanut arviointiperuste eli tarjouksen tekijöiden ehdottamien kokonaistuntimäärien keskiarvo.

30 Istunnossa neuvosto täsmensi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevän, että henkilö, joka pitää hankintaviranomaisen päätöksellä vahvistettuja tarjouskilpailua koskevaan ilmoitukseen sisältyviä eritelmiä itseään syrjivinä, ei voi odottaa kyseisen hankintapäätöksen tiedoksiantoa ennen kuin hän hakee siihen muutosta vedoten nimenomaan siihen, että mainitut eritelmät ovat syrjiviä, sillä tämä olisi vastoin julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 21.12.1989 annetun neuvoston direktiivin 89/665/ETY (EYVL L 395, s. 33), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/50, nopeutta ja tehokkuutta koskevia tavoitteita (asia C-230/02, Grossmann Air Service, tuomio 12.2.2004, Kok. 2004, s. I-1829, 37 kohta).

31 Neuvosto katsoo, että koska tarjouseritelmä on osoitettu erikseen ehdokkaille ja siis myös kantajalle 23.6.2004, kyseisen arviointiperusteen sisällyttämisestä tehdyn päätöksen laillisuuden riitauttamiseksi asetettu kahden kuukauden määräaika oli päättynyt silloin, kun esillä oleva kanne nostettiin.

32 Kantaja väittää ensisijaisesti, että tarjouseritelmä ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi. Se on yleinen valmisteleva toimi, josta vakiintuneen

oikeuskäytännön mukaan ei voida koskaan nostaa kumoamiskannetta, riippumatta siitä, missä vaiheessa se toteutetaan.

33 Kantaja väittää niin ikään, että tarjouseritelmä osoitetaan kaikille yrityksille, jotka kuuluvat yleisesti ja abstraktisti määritettyyn luokkaan ja jotka haluavat saada tietyn julkisen hankintasopimuksen. Esillä olevassa asiassa tarjouseritelmä ei ole kantajalle osoitettu päätös, saati sitä suoraan ja erikseen koskeva päätös. Kantaja päättelee tästä, että se voi ainoastaan hankintasopimuksen tekemistä koskevasta päätöksestä nostetulla kanteella riitauttaa tarjouseritelmään kirjatun, tarjouksen tekijöiden ehdottamia kokonaistuntimääriä koskevan arviointiperusteen laillisuuden.

34 Toissijaisesti kantaja esittää tarjouseritelmän osalta EY 241 artiklassa tarkoitetun lainvastaisuusväitteen.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa heti alkuun, että neuvosto vastustaa esillä olevan kanteen tutkittavaksi ottamista siltä osin kuin se tämän toimielimen mukaan koskee todellisuudessa ainoastaan tarjouseritelmää, joka on kannekelpoinen toimi ja jonka laillisuutta ei ole riitautettu asetetussa määräajassa.

36 On kuitenkin todettava, että esillä olevassa kanteessa vaaditaan kumoamaan 13.10.2004 tehty neuvoston päätös olla hyväksymättä tarjouskilpailussa esitettyjä kantajan tarjouksia ja että kantaja riitauttaa tarjouseritelmän laillisuuden juuri tämän kumoamisvaatimuksensa tueksi ja siten liitännäisesti.

37 Kysymys ei näin ollen ole kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisesta siltä osin kuin sen väitetään koskevan tarjouseritelmää, vaan tämän kumoamiskanteen yhteydessä esitetyn, tätä asiakirjaa koskevan lainvastaisuusväitteen tutkittavaksi ottamisesta.

38 Tämän viimeksi mainitun kysymyksen ratkaisemiseksi on määritettävä, onko kysymyksessä olevan tarjouseritelmän kaltainen tarjouspyyntöasiakirja toimi, josta voidaan neuvoston väittämällä tavalla nostaa EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla suora kanne, ja olisiko kantajan näin ollen pitänyt tämän määräyksen perusteella nostaa tarjouseritelmästä kanne sen viidennessä kohdassa asetetussa kahden kuukauden määräajassa.

39 EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen.

40 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö kuin se, jolle päätös on osoitettu, voi väittää, että päätös koskee sitä erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla ainoastaan, jos kyseinen päätös vaikuttaa siihen tiettyjen sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista ja se voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, 223, Kok. Ep. I, s. 181; asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.7.2002, Kok. 2002, s. I-6677, 36 kohta ja asia C-263/02 P, komissio v. Jégo-Quéré, tuomio 1.4.2004, Kok. 2004, s. I-3425, 45 kohta).

41 Esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei kyseisen tarjouseritelmän voida katsoa koskevan kantajaa erikseen.

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että toisin kuin neuvosto väittää, sillä perusteella, että tarjouseritelmä on 23.6.2004 osoitettu erikseen ennalta valituille ehdokkaille ja siis kantajalle rajoitetussa menettelyssä, ei voida yksilöidä kantajaa EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla. Tarjouseritelmää sovelletaan, kuten kaikkia neuvoston tässä tapauksessa laatimia tarjouspyyntöasiakirjoja, joihin se kuuluu, objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin, ja sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin. Näin ollen se on yleinen, eikä voida katsoa, että hankintaviranomaisen toimitettua sen erikseen ennalta valituille yrityksille nämä yritykset voitaisiin yksilöidä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla kaikkiin muihin henkilöihin nähden.

43 Neuvosto vetoaa virheellisesti edellä 30 kohdassa mainitussa asiassa Grossmann Air Service annettuun tuomioon osoittaakseen, että kantaja saattoi nostaa esillä olevasta tarjouseritelmästä kanteen. Yhteisöjen tuomioistuin antoi kyseisessä asiassa tuomion direktiivin 89/665 1 artiklan 3 kohdan ja 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkinnasta esitetyn ennakkoratkaisukysymyksen perusteella. Direktiivin 89/665 säännökset, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna, sitovat siis ainoastaan jäsenvaltioita eivätkä yhteisön toimielimiä, mitä neuvosto ei ole kiistänyt. Kuten neuvosto on myöntänyt istunnossa, yhteisön toimielinten palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyistä annettu yhteisön lainsäädäntö, sellaisena kuin sitä sovelletaan tässä tapauksessa, ei sitä paitsi sisällä yhtään direktiivin 89/665 säännöksiin verrattavaa säännöstä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa vielä, että edellä 30 kohdassa mainitun asian Grossmann Air Service tosiseikoista poiketen esillä olevassa asiassa tarjouseritelmässä ollut arviointiperuste, jonka laillisuuden kantaja on riitauttanut, ei ole estänyt sitä osallistumasta tehokkaasti kyseiseen hankintamenettelyyn. Päinvastoin asiakirja-aineistosta ilmenee, että kantaja on samoin kuin muut esikarsinnan jälkeen laadittuun luetteloon hyväksytyt ehdokkaat, voinut esittää tarjouksen erästä nro 2. Esillä olevan kanteen tutkittavaksi ottamista arvioitaessa ei voida analogiapäätelmän avulla käyttää yhteisöjen tuomioistuimen edellä 30 kohdassa mainitussa asiassa Grossmann Air Service antamassa tuomiossa esittämää tulkintaa direktiivin 89/665 säännöksistä, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna.

44 Edellä esitetyn perusteella kysymyksessä oleva tarjouseritelmä ei koske kantajaa erikseen, minkä vuoksi sillä ei ole ollut oikeutta nostaa tästä tarjouseritelmästä kumoamiskannetta EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla. Näin ollen neuvosto

on virheellisesti väittänyt tämän tarjouseritelmän olevan kantajalle kannekelpoinen toimi vastustaakseen sitä, että kantaja on kanteessaan liitännäisesti riitauttanut tämän asiakirjan laillisuuden.

Asiakysymys

Kanne 13.10.2004 tehdystä päätöksestä siltä osin kuin se koskee erää nro 1

Asianosaisten lausumat

45 Kantaja esittää 13.10.2004 tehdystä päätöksestä, siltä osin kuin se koskee erää nro 1, nostamansa kumoamiskanteen tueksi yhden kanneperusteen, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä.

46 Kantaja väittää ennen kaikkea, että neuvosto on tehnyt ilmeisen arviointivirheen, koska se on laiminlyönyt velvollisuutensa tutkia huolellisesti sen erästä nro 1 tekemää tarjousta.

47 Toisin kuin neuvosto on katsonut, kantaja väittää tarjouksensa keskituntipalkkion olevan 22,123 euroa ja siten korkeampi kuin UGBN:n vahvistama 19,6962 euron suuruinen vähimmäiskeskituntipalkkio.

48 Kantaja tosin myöntää, että tämä neuvoston tekemä virhe liittyy sen tarjouksessa olevaan luokkia A, B, C ja D koskevaan yhteenlaskuvirheeseen (234 059,67 euroa 271 811,67 euron sijaan).

49 Se katsoo kuitenkin, että neuvoston olisi pitänyt hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti varmistua sen tarjousta tutkiessaan, että sen tutkittavaksi saatettu tarjous ei sisällä tällaista ilmeistä kirjoitus- tai laskuvirhettä, jonka se olisi voinut korjata omasta aloitteestaan.

50 Se huomauttaa, että neuvosto olisi voinut pelkän laskutoimituksen tarkastamisen perusteella todeta, että sen tarjouksen oikean tuntipalkkion vähimmäismäärä oli 20,92 euroa, kuten tarjouksen sivulta 40 selvästi ja täsmällisesti ilmenee.

51 Kantaja katsoo, että koska kyseinen virhe oli ilmeinen ja koska sen korjaaminen ei olisi muuttanut hankintasopimuksen ehtoja tai alkuperäistä tarjousta, neuvosto olisi voinut varainhoitoasetuksen 99 artiklan ja kyseistä tarjouspyyntöä koskevan tarjouseritelmän 10 artiklan mukaisesti käyttää ainakin oikeuttaan ottaa kantajaan yhteyttä.

52 Kantaja katsoo, että toisin kuin neuvosto väittää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-19/95, Adia interim vastaan komissio, 8.5.1996 antamassa tuomiossa (Kok. 1996, s. II-321, 47 kohta) tekemiä johtopäätöksiä ei voida soveltaa tässä asiassa. Kantaja huomauttaa, että tuossa asiassa oli kysymys järjestelmällisestä laskuvirheestä, jota hankintaviranomaisen oli vaikea havaita. Nyt esillä olevassa asiassa kyseessä on kantajan mukaan pelkkä luokkia A, B, C ja D koskeva yhteenlaskuvirhe, jonka neuvosto olisi voinut helposti havaita ja korjata.

53 Kantajan mielestä neuvosto ei voi myöskään väittää, ettei se olisi havainnut tätä virhettä, kun oikea ja siis korjattu kokonaishinta ilmenee sen tarjouksen ”tavanomaisesta” ja ”teoreettisesta” vertailevasta arvioinnista, jotka on liitetty sen vastauskirjelmään.

54 Lisäksi kantaja väittää, että esillä olevassa asiassa ei voida soveltaa myöskään yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 90/71, Bernardi vastaan parlamentti, 13.7.1972 antamassa tuomiossa (Kok. 1971, s. 603, 10 kohta) vahvistamaa periaatetta, jonka mukaan asianosainen ei voi vedota yhteisöjen tuomioistuimessa lainvastaisuuksiin, jotka voivat olla seurausta hänen omasta toiminnastaan. Kantaja huomauttaa, että sen toiminta ei ole ollut vilpillistä eikä liioin neuvoston tekemän virheen perustana. Sillä ei myöskään ole ollut mitään intressiä siihen, ettei sen virhettä, joka oli tässä tapauksessa pelkkä tahattomasti tehty laskuvirhe, korjattaisi.

55 Vastauksena neuvoston väitteisiin kantaja toteaa, että vaikka varainhoitoasetuksen 100 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen perusteella hylätty tarjouksen tekijä voi kiinnittää hankintaviranomaisen huomion mahdollisiin arviointivirheisiin, jotka ovat voineet tehdä sen tarjouksen arvioinnista virheellisen, hyvän hallinnon ja avoimuuden periaatteet velvoittavat hankintaviranomaisen ilmoittamaan tässä ilmoituksessa sen saajalle nimenomaisesti tämän oikeuden olemassaolosta. Kantaja katsoo, että neuvosto ei ole 13.10.2004 päivätyssä kirjeessään koskaan ilmoittanut tällaisen oikeuden olemassaolosta. Tämä merkitsee sitä, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu.

56 Kantaja päättelee tästä, että neuvoston tekemä virhe sen erää nro 1 koskevan tarjouksen keskituntipalkkion laskemisessa johtuu siitä, että neuvosto ei ole tutkinut kyseistä tarjousta huolellisesti, ja että näin ollen tämän tarjouksen hylkäämisestä tehtyä lopullista päätöstä rasittaa poikkeuksellisen vakavana pidettävä ilmeinen arviointivirhe.

57 Neuvosto vastaa tähän, että kuten tarjouspyyntöä koskevan tarjouseritelmän ehdoista ilmenee, keskituntipalkkio vastaa arvioidun tarjouksen kokonaishintaa jaettuna kyseiseen tarjoukseen kirjatulla kokonaistuntimäärällä. Juuri tästä syystä neuvosto toteaa tyytyneensä suorittamaan laskutoimituksen tämän 234 059,67 euron kokonaishinnan perusteella, sellaisena kuin kantaja on sen tarjouksessaan ilmoittanut.

58 Neuvoston mielestä sen tehtävänä ei ollut tarkastaa kantajan tarjouksessa olevaa luokkien A, B, C ja D yhteenlaskettua summaa ja havaita tässä yhteydessä, että oikea kokonaishinta oli 271 811,67 euroa 234 059,67 euron sijaan. Lisäksi neuvosto

katsoo, että sen vastauskirjelmään liitettyjen, kyseisen tarjouksen ”tavanomaisessa” ja ”teoreettisessa” vertailevassa arvioinnissa olevien tietojen ei voida katsoa osoittavan, että se olisi havainnut tämän virheen kyseistä tarjousta tutkiessaan. Nämä arvioinnit on suoritettu vasta siinä vaiheessa, kun se on valmistellut vastauskirjelmäänsä tässä asiassa.

59 Neuvosto toteaa vielä, että hankintaviranomainen voi ottaa yhteyttä tarjouksen tekijään ainoastaan ilmeisten asiavirheiden korjaamiseksi. Sen mielestä esillä olevassa asiassa virhe ei ole ollut niin ilmeinen, että se olisi voinut havaita sen.

60 Lisäksi neuvosto vetoaa yhteisöjen tuomioistuimen edellä 54 kohdassa mainitussa asiassa Bernardi vastaan parlamentti antamassaan tuomiossa vahvistamaan yleiseen oikeusperiaatteeseen, jonka mukaan asianosainen ei voi vedota yhteisöjen tuomioistuimessa lainvastaisuuksiin, jotka voivat olla seurausta hänen omasta toiminnastaan.

61 Neuvosto katsoo lisäksi, että vaikka sen olisi pitänyt havaita kyseinen virhe, sen olisi ollut mahdotonta ottaa yhteyttää tarjouksen tekijään kyseisen virheen korjaamiseksi, sillä se olisi tällöin saattanut rikkoa varainhoitoasetuksen 99 artiklaa ja soveltamissääntöjen 148 artiklan 3 kohtaa. Se vetoaa tämän näkemyksensä tueksi erityisesti edellä 52 kohdassa mainitussa asiassa Adia interim vastaan komissio annettuun tuomioon.

62 Neuvoston mukaan varainhoitoasetuksen 100 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen, joka seuraa tarjouskilpailun ratkaisemista ja edeltää sopimuksen allekirjoittamista, yhtenä tavoitteena on se, että hylätty tarjouksen tekijä voi kiinnittää hankintaviranomaisen huomion mahdollisiin arviointivirheisiin, jotka ovat voineet tehdä sen tarjouksen arvioinnista virheellisen. Neuvosto huomauttaa kuitenkin, ettei kantaja ole reagoinut millään tavoin saatuaan 13.10.2004 päivätyn kirjeen, jossa ilmoitetaan sen erää nro 1 koskevan tarjouksen hylkäysperusteista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

63 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan neuvostolla on laaja harkintavalta huomioon otettavien seikkojen osalta päätettäessä tarjouskilpailun ratkaisemisesta, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valvonnan on rajoituttava sen tarkastamiseen, ettei ole tapahtunut vakavaa ja ilmeistä virhettä (asia 56/77, Agence européenne d'interims v. komissio, tuomio 23.11.1978, Kok. 1978, s. 2215, 20 kohta; edellä 52 kohdassa mainittu asia Adia interim v. komissio, tuomion 49 kohta ja asia T-139/99, AICS v. parlamentti, tuomio 6.7.2000, Kok. 2000, s. II-2849, 39 kohta).

64 Soveltamissääntöjen 148 artiklan säännösten mukaan tarjousten avaamisen jälkeen hankintaviranomainen voi poikkeuksellisesti ottaa yhteyden tarjoajaan, jos tarjousta on selvennettävä tai jos siinä olevia ilmeisiä asiavirheitä on korjattava.

65 Esillä olevassa tapauksessa on tarkastettava, oliko kantajan tekemä kirjoitus- tai laskuvirhe eli sen tarjouksessa oleva luokkia A, B, C ja D koskeva yhteenlaskuvirhe (234 059,67 euroa 271 811,67 euron sijaan) ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, joka neuvoston olisi pitänyt havaita.

66 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin ensinnäkin, että tarjouksen tekijöiden tarjoukseen sisältyvän keskituntipalkkion laskemistapa ei edellyttänyt neuvoston laskevan uudelleen luokkien A, B, C ja D yhteissummaa. On riidatonta, että keskituntipalkkio oli laskettava tarjouksen kokonaishinnan sekä esitettyjen kokonaistyötuntimäärien perusteella, sellaisina kuin kantaja on ne tarjoukseensa merkinnyt.

67 Toiseksi ei voida ajatella kantajan tavoin, että sen tarjouksen oikea tuntipalkkio olisi 20,92 euron vähimmäismäärä, joka ilmenee selvästi ja täsmällisesti tarjouksen sivulta 40, ja että neuvoston olisi sen perusteella pitänyt pohtia, sisältyykö kantajan tarjouksen keskituntipalkkioon todennäköisesti laskuvirhe. Ensimmäisen oikeusasteen

tuomioistuin toteaa, että tämä kantajan tarjouksen sivulla 40 oleva summa oli merkitty luokkaan E, joka liittyi nimenomaisesti siivoushenkilöstön ”työpäivinä (maanantaista perjantaihin) kello 6.00–22.00” pyynnöstä suorittamasta lisäurakasta maksettavaan tuntipalkkioon. Siten mainittu tuntipalkkio 20,92 euroa koski erityistä suoritusta eli lisäurakkaa, joka eroaa näin ollen luokissa A, B, C ja D tarkoitetuista suorituksista.

68 Kolmanneksi, toisin kuin kantaja väittää, ei voida katsoa, että neuvoston tässä asiassa vastauskirjelmän liitteenä toimittamat ”tavanomainen” ja ”teoreettinen” arviointitaulukko osoittaisivat neuvoston tienneen kantajan tekemästä virheestä. Neuvoston kirjelmistä ilmenee selvästi, että se on laatinut kyseiset taulukot tätä oikeudenkäyntiä varten. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, ettei kantaja ole esittänyt asiasta vastakkaista näyttöä.

69 Toisin kuin kantaja väittää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo lisäksi, ettei neuvostoa voida arvostella siitä, ettei se ole ilmoittanut varainhoitoasetuksen 100 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä kantajan oikeudesta kiinnittää hankintaviranomaisen huomio mahdollisiin arviointivirheisiin, jotka ovat voineet tehdä sen tarjouksen arvioinnista virheellisen. Oikeuskäytännössä on katsottu, että kun yhteisön oikeudessa ei ole nimenomaista säännöstä, yhteisön hallinto- tai oikeusviranomaisilla ei voida katsoa olevan yleistä velvollisuutta ilmoittaa yksityisille oikeussubjekteille niiden käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista eikä näiden käyttöedellytyksistä (asia C-153/98 P, Guérin automobiles v. komissio, määräys 5.3.1999, Kok. 1999, s. I-1441, 15 kohta ja asia T-145/98, ADT Projekt v. komissio, tuomio 24.2.2000, Kok. 2000, s. II-387, 210 kohta). Esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, ettei varainhoitoasetuksen 100 artiklassa säädetä nimenomaisesti tällaisesta velvollisuudesta.

70 Asiassa on joka tapauksessa todettava, että saatuaan 13.10.2004 päivätyn neuvoston kirjeen kantaja ei ole esittänyt minkäänlaista huomautusta ilmeisestä laskuvirheestä sen erää nro 1 koskevassa tarjouksessa, vaikka se on pyytänyt selvennyksiä tarjouksensa hylkäysperusteista.

71 Edellä esitetystä seuraa, että kantajan tekemä kirjoitus- tai laskuvirhe ei ollut soveltamissääntöjen 148 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla ilmeinen. Näin ollen neuvostoa ei voida arvostella siitä, ettei se ole havainnut tätä virhettä ja sen jälkeen korjannut sitä tai ettei se vähintäänkin ole ottanut yhteyttä kantajaan, jotta se voisi korjata tämän virheen.

72 Näin ollen ainoa kanneperuste, joka koskee neuvoston ilmeistä arviointivirhettä 13.10.2004 tehdyssä päätöksessä siltä osin kuin se koskee erää nro 1, on perusteeton. Siten 13.10.2004 tehdystä päätöksestä nostettu kumoamiskanne on hylättävä siltä osin kuin tämä päätös koskee erää nro 1.

Kanne 13.10.2004 tehdystä päätöksestä siltä osin kuin se koskee erää nro 2

Asianosaisten lausumat

73 Kantaja esittää 13.10.2004 tehdystä päätöksestä, siltä osin kuin se koskee erää nro 2, nostamansa kanteen tueksi kolme kanneperustetta, jotka koskevat hyvän hallinnon yleisen periaatteen loukkaamista, ilmeistä arviointivirhettä ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista. Lisäksi kantaja on vastauskirjelmässään esittänyt neljännen perusteen, jonka mukaan neuvosto on rikkonut soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännöksiä, kun se ei ole ottanut siihen yhteyttä ennen sen tarjouksen hylkäämistä.

74 Kantaja väittää, että kolme ensimmäistä kanneperustetta, jotka koskevat hyvän hallinnon yleisen periaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista ja ilmeistä arviointivirhettä, ovat perusteltuja, koska sen tarjous erän nro 2 osalta on hylätty automaattisesti ilman muuta tutkimusta pelkästään sillä perusteella, että kyseiseen tarjoukseen merkitty kokonaistyötuntimäärä oli yli 12,5 prosenttia alempi kuin tutkittavaksi otetuissa tarjouksissa ehdotettujen kokonaistuntimäärien keskiarvo.

75 Kantaja katsoo ensinnäkin, että vastaavilla perusteilla tarjouseritelmässä mainittu, ehdotettujen kokonaistuntimäärien keskiarvoa koskeva valintaperuste, jonka perusteella neuvosto on hylännyt sen tarjouksen ilman muuta tutkimusta, on vastoin hyvän hallinnon periaatetta ja että siihen liittyy ilmeinen arviointivirhe. Sillä suositaan kantajan mukaan tarjouksia, joissa esitetään todellisuudessa tarvittavaa suurempi tuntimäärä ja jotka ovat tästä syystä kalliimpia.

76 Tältä osin kantaja vetoaa siihen, että tämän neuvoston hyväksymän arviointiperusteen avulla ei voida arvioida objektiivisesti sitä, mikä on tarpeen vaadittujen palvelujen suorittamiseksi. Se huomauttaa, että se on huolehtinut erässä nro 2 tarkoitetun rakennuksen siivouksesta ja huollosta 1.1.1998 alkaen ja että neuvosto on ollut siihen täysin tyytyväinen, ja tämä on tapahtunut sen tarjoukseen merkittyä kokonaistuntimäärää vastaavan tuntimäärän perusteella. Kantaja myöntää, ettei neuvosto ole voinut ottaa tätä kokemusta huomioon, mutta sen perusteella voidaan yksinkertaisesti osoittaa objektiivisesti, että vaadittujen palvelujen suorittamiseksi tarvittava kokonaistuntimäärä vähintään vastaavin edellytyksin oli pienempi kuin lopulta hyväksytyssä tarjouksessa ja että näin ollen neuvoston soveltama arviointiperuste kannusti tämän tuntimäärän yliarvioimiseen.

77 Kantaja katsoo niin ikään, että vaadittujen palvelujen merkityksen arviointi ei voi kohtuullisesti riippua tarjouksen tekijöiden itsensä tarjouksista, sillä viimeksi mainittujen intressissä voi olla keinotekoisesti liioitella tarjottujen palvelujen määrää sen jälkeen, kun ne ovat sopineet yhteistoiminnasta. Työtuntimäärä ei voi olla ensisijainen peruste, jonka avulla arvioidaan suoritettavan työn laatua. Tämän viimeksi mainitun seikan osalta kantaja huomauttaa, että jos se olisi keinotekoisesti liioitellut tarjouksessaan ehdotettuja tuntimääriä, sen tarjousta ei olisi automaattisesti hylätty.

78 Kantajan mukaan neuvosto ei voi vedota siihen, että samalla kun tarjouskilpailun voittanut tarjous oli 3,7 prosenttia kantajan tarjousta kalliimpi, siinä tarjottiin 25,2 prosenttia suurempaa tuntimäärää kuin kantajan tarjouksessa. Kantaja toistaa toteamuksensa, jonka mukaan tämä tarjouskilpailun voittajan ehdottama kokonaistuntimäärä oli suurempi kuin todellisuudessa tarvittava tuntimäärä tarjouseritelmässä tarkoitetun työn suorittamiseksi vaadituin laatuedellytyksin. Tämän tarjouskilpailun voittajan tarjoamien palvelujen yliarviointi on aiheuttanut vahinkoa

neuvostolle ja sitä rahoittavalle yhteisölle. Kantaja toteaa vielä, että todellisuudessa valittu tarjouksen tekijä ei suorita tarjouksestaan ilmenevää tuntimäärää kokonaisuudessaan, mikä vahvistaa kantajan mielestä sen, että sen ehdottama tuntimäärä vastasi erässä nro 2 tarkoitettujen tilojen siivoukseen tarvittavaa tuntimäärää.

79 Toiseksi kantaja väittää, että hyväksytty valintaperuste on syrjivä, sillä sen perusteella hylätään automaattisesti ilman muuta tutkimusta tarjoukset, jotka ovat objektiivisesti edullisia neuvostolle taloudelliselta kannalta ja täysin tyydyttäviä laadun kannalta.

80 Kolmanneksi kantaja väittää, että neuvosto on rikkonut soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännöksiä. Sen mielestä neuvoston olisi pitänyt ennen sen tarjouksen hylkäämistä ehdotettujen tuntimäärien poikkeuksellisen pienen lukumäärän vuoksi tarkastaa tämä tarjous kontradiktorisessa menettelyssä soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa asetetuin edellytyksin. Lisäksi kantaja väittää, että oikeuskäytännön mukaan on kiellettyä hylätä automaattisesti poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia, kun tämä hylkääminen perustuu matemaattisen kriteerin soveltamiseen (asia 103/88, Fratelli Costanzo, tuomio 22.6.1989, Kok. 1989, s. I-1839, Kok. Ep. X, s. 95).

81 Neuvosto huomauttaa, että oikeuskäytännön mukaan sopimuksen tekeminen taloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen kanssa ei merkitse sitä, että hyväksytty tarjous on välttämättä halvin.

82 Se lisää, että säännöllisellä kilpailuttamisella on erityisesti tarkoitus osoittaa, että on mahdollista tehdä paremmin tai enemmän. Kilpailukykyisillä markkinoilla kaikkien tarjousten tekijöiden ehdottamien kokonaistuntimäärien keskiarvo vastaa todennäköisesti vakaata ja luotettavaa arviointia palvelun laadun kannalta asianmukaisen suorituksen varmistamiseksi edellytetyistä keinoista. Neuvoston mielestä siivoukseen käytetyllä suuremmalla tuntimäärällä saadaan aikaan parempi laatutaso. Esillä olevassa asiassa neuvosto toteaa, että vaikka tarjouskilpailun voittaja oli esittänyt 3,7 prosenttia kalliimman tarjouksen kuin kantaja, se ehdotti sen sijaan 25,2:ta prosenttia enemmän työtunteja kuin kantaja. Lisäksi on huomattava, että vaikka hintakriteeriä

painotettiin 50 prosenttiin asti tarjousten arvioinnissa, ehdotettuja kokonaistuntimääriä koskeva kriteeri, jonka laillisuus on riitautettu, vastasi vain 25:tä prosenttia kaikista annettavista pisteistä. Näin ollen tarjouskilpailun voittajan tarjous on taloudellisesti edullisempi, ja kantajan palvelut puolestaan paljon kalliimpia. Neuvosto toteaa vielä, että tarjouskilpailun voittajan henkilöstön kellokortit osoittavat, että tarjotut palvelut vastaavat hankintasopimuksen ehtojen mukaisia velvollisuuksia.

83 Tarkastellessaan kantajan väitteitä, jotka koskevat riskiä tarjouksen tekijöiden yhteistoiminnasta, jossa ne sopivat palvelujen määrän keinotekoisesta liioittelemisesta, neuvosto kehottaa kantajaa ottamaan yhteyttä kilpailuviranomaisiin, mikäli sillä on esittää tältä osin näyttöä.

84 Syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista koskevan kolmannen kanneperusteen osalta neuvosto vastustaa väitettä, jonka mukaan tämä periaate estäisi sitä ottamasta huomioon kantajan aikaisemmin suorittamien palvelujen laatua tarjouskilpailua ratkaistessaan.

85 Neuvosto väittää vielä, että koska kantaja on esittänyt soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan rikkomista koskevan neljännen kanneperusteen vastauskirjelmässä, se on uusi ja siten jätettävä tutkimatta. Neuvosto katsoo joka tapauksessa, että kantajan tarjous ei ollut poikkeuksellisen alhainen. Se toteaa, että soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa säädettyä kontradiktorista menettelyä on noudatettava poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen tapauksessa ainoastaan silloin, kun kysymys on tämän tarjouksen hinnasta. Se huomauttaa, että vaikka kantaja ehdotti tarjouksessaan kokonaistuntimäärää, joka oli 25,2 prosenttia alempi kuin tarjouskilpailun voittajan tarjous, sen hinta oli vain 3,7 prosenttia viimeksi mainittua alhaisempi. Näin ollen neuvosto katsoo, että kantajan palvelut olivat paljon kalliimpia kuin tarjouskilpailun voittajan.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

86 Ennen kuin 13.10.2004 tehdystä päätöksestä, siltä osin kuin se koskee erää nro 2, nostettua kumoamiskannetta tutkitaan aineellisesti, on ensin otettava kantaa soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännösten rikkomista koskevan neljännen kanneperusteen tutkittavaksi ottamiseen.

– Soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännösten rikkomista koskevan neljännen kanneperusteen tutkittavaksi ottaminen

87 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdasta ja 48 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista ja että asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin. Peruste, jolla laajennetaan aikaisemmin – nimenomaisesti tai implisiittisesti – kannekirjelmässä esitettyä perustetta ja jolla on läheinen yhteys tähän perusteeseen, on kuitenkin otettava tutkittavaksi (asia 108/81, Amylum v. neuvosto, tuomio 30.9.1982, Kok. 1982, s. 3107, 25 kohta; asia 306/81, Verros v. parlamentti, tuomio 19.5.1983, Kok. 1983, s. 1755, 9 kohta ja asia T-216/95, Moles García Ortúzar v. komissio, tuomio 17.12.1997, Kok. H. 1997, s. I-A-403 ja II-1083, 87 kohta).

88 Lisäksi oikeuskäytännön mukaan soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdasta seuraa, että hankintaviranomaisen on ennen tarjouksen hylkäämistä poikkeuksellisen alhaisena annettava tarjoajan selittää tai suorastaan perustella tarjoustaan (asia T-148/04, TQ3 Travel Solutions Belgium v. komissio, tuomio 6.7.2005, Kok. 2005, s. II-2627, 49 kohta).

89 Esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja vetoaa kannekirjelmänsä 17 kohdassa 13.10.2004 tehdystä päätöksestä nostamansa kanteen tueksi, siltä osin kuin tämä päätös koskee erää nro 2, erityisesti hyvän hallinnon yleisen periaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamiseen ja ilmeiseen arviointivirheeseen, kun sen tarjous on hylätty ilman muuta tutkimusta pelkästään sillä perusteella, että kyseiseen tarjoukseen merkitty kokonaistuntimäärä oli yli 12,5 prosenttia alempi kuin ehdotettujen kokonaistuntimäärien keskiarvo. Vastaavasti kannekirjelmänsä 26 kohdassa kantaja väittää, että tämän kriteerin soveltaminen on syrjivää, sillä se johtaa automaattisesti ilman muuta tutkimusta objektiivisesti edullisempien tarjousten hylkäämiseen. Tästä seuraa, että kantaja on kannekirjelmässä nimenomaisesti arvostellut neuvostoa siitä, että se on ilman muuta tutkimusta hylännyt sen tarjouksen poikkeuksellisen alhaisena.

90 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että vaikka kantaja on esittänyt soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan rikkomista koskevan neljännen kanneperusteen nimenomaisesti vasta vastauskirjelmässä, sillä laajennetaan kannekirjelmässä esitettyjä kolmea perustetta ja sillä on läheinen yhteys näihin perusteisiin. Kyseinen kanneperuste on näin ollen otettava tutkittavaksi.

– 13.10.2004 tehdystä päätöksestä, siltä osin kuin se koskee erää nro 2, nostetun kanteen perusteltavuus

91 Kuten edellä 89 kohdassa on todettu, kannekirjelmässä esitetyillä kolmella perusteella, jotka koskevat hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista, ilmeistä arviointivirhettä ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista, pyritään osoittamaan, että ennen kantajan tarjouksen automaattista hylkäämistä siinä esitettyjen tuntimäärien poikkeuksellisen alhaisuuden perusteella neuvoston olisi pitänyt pyytää kantajaa toimittamaan sille soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kontradiktorisessa menettelyssä tapahtuvaa tarkastamista koskevan periaatteen mukaisesti selvitystä, jolla se olisi voinut osoittaa tarjouksensa vakavasti otettavaksi. Näin ollen on heti alkuun tutkittava neljäs kanneperuste, joka koskee soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan rikkomista.

92 Tältä osin on ensinnäkin ratkaistava, tarkoitetaanko poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitteellä ainoastaan hankintaviranomaisen tutkiman tarjouksen hintakriteeriä, kuten neuvosto väittää, vai viitataanko tällä käsitteellä myös tarjousten muihin arviointiperusteisiin, kuten kantaja esittää.

93 Oikeuskäytännössä on katsottu, että kun julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 26.7.1971 annetun neuvoston direktiivin 71/305/ETY (EYVL L 185, s. 5) 29 artiklan 5 kohdassa, direktiivin 92/50 37 artiklan 1 kohdassa ja direktiivin 93/37 30 artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset ovat olennaisilta osin samat kuin soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset, jäljempänä esitettävät seikat soveltuvat myös viimeksi mainitun säännöksen tulkintaan (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-285/99 ja C-286/99, Lombardini ja Mantovani, tuomio 27.11.2001, Kok. 2001, s. I-9233, 50 kohta).

94 Lisäksi on huomattava yhteisöjen tuomioistuimen todenneen edellä 93 kohdassa mainituissa asioissa Lombardini ja Mantovani annetun tuomion 67 kohdassa, että on pidettävä selvänä, ettei direktiivin 93/37/ETY 30 artiklan 4 kohdassa määritelty poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitettä eikä tätä koskevan kynnyksen laskutapaa. Tässä samassa asiassa julkisasiamies katsoi, että poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsite ei ole abstrakti vaan tämä käsite on erittäin selvä ja se on määriteltävä kunkin urakan osalta erikseen suoritteen erityisen kohteen mukaan (julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus edellä 93 kohdassa mainituissa yhdistetyissä asioissa Lombardini ja Mantovani, ratkaisuehdotuksen 32 ja 35 kohta).

95 Esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että varainhoitoasetuksessa ja soveltamissäännöissä ei ole minkäänlaista määritelmää soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista poikkeuksellista tarjousta koskevasta kynnyksestä ja poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitteestä. Tästä kyseisestä säännöksestä ei toisaalta ilmene nimenomaisesti, että poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitettä ei voitaisi soveltaa muihin kriteereihin kuin hintaan.

96 Soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen käsitteen aineellisen soveltamisalan määrittelemiseksi on näin ollen ensin tarkasteltava tämän säännöksen tarkoitusta.

97 Kuten edellä 88 kohdassa on todettu, soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännösten nojalla hankintaviranomaisen on ennen tarjouksen hylkäämistä poikkeuksellisen alhaisena annettava tarjoajan selittää tai suorastaan perustella tarjoustaan. Oikeuskäytännössä on täsmennetty, että on olennaisen tärkeää, että kullakin tarjoajalla, jonka epäillään tehneen poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, on mahdollisuus esittää asianmukaisesti kantansa tältä osin ja toimittaa kaikki selvitykset tarjouksensa eri osista sellaisena ajankohtana, jolloin tarjoaja tietää paitsi kyseisessä urakassa sovellettavan poikkeuksellista tarjousta koskevan kynnyksen ja sen, että sen tarjous on osoittautunut poikkeuksellisen alhaiseksi, myös sen, mistä erityisistä kohdista hankintaviranomainen haluaa selvityksiä (edellä 93 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Lombardini ja Mantovani, tuomion 53 kohta). Samassa yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että tällainen todellinen kontradiktorinen menettely on perustavanlaatuinen edellytys, jolla pyritään välttämään hankintaviranomaisen mielivaltaisuus ja takaamaan yritysten välinen terve kilpailu (edellä 93 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Lombardini ja Mantovani, tuomion 57 kohta).

98 Edellä esitetystä seuraa, että soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan julkisia hankintoja koskeva perustavanlaatuinen edellytys, joka velvoittaa hankintaviranomaisen tarkastamaan kontradiktorisessa menettelyssä kaikki poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset niiden eri osien perusteella ennen niiden hylkäämistä.

99 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että varainhoitoasetuksen 97 artiklan 2 kohdan nojalla tarjouskilpailu voidaan ratkaista tarjousmenettelyssä tai valitsemalla taloudellisesti edullisin tarjous ja että tämän jälkimmäisen ratkaisuperusteen osalta soveltamissääntöjen 138 artiklan 2 kohdan mukaan hyväksytty tarjous on se, jonka hinta/laatusuhde on paras, kun otetaan huomioon hankinnan kohteen mukaan määritellyt perusteet, kuten toimituksen hinta, tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristönäkökohdat, käyttökustannukset, kannattavuus, toteuttamis- tai toimitusaika sekä huoltopalvelut ja tekninen tuki.

100 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kun hankintasopimus tehdään taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, edellä 98 kohdassa tarkoitettua perustavanlaatuista edellytystä sovelletaan paitsi tutkitun tarjouksen hintakriteeriin, myös muihin soveltamissääntöjen 138 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin kriteereihin, koska niiden avulla voidaan määrittää poikkeuksellista tarjousta koskeva kynnys, jonka alittavaa tarjousta kyseisessä hankintamenettelyssä on epäiltävä poikkeuksellisen alhaiseksi soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

101 Toiseksi on arvioitava, oliko neuvosto edellä esitettyjen seikkojen perusteella velvollinen suorittamaan soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdassa säädetyn kaltaisen tarkastamisen kontradiktorisessa menettelyssä, kuten kantaja väittää.

102 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kyseisen hankintasopimuksen ratkaisuperusteena oli taloudellisesti edullisin tarjous. Lisäksi on selvää, että hyväksytyistä perusteista ehdotettujen kokonaistuntimäärien keskiarvoa koskeva peruste liittyi kantajan tarjouksen laatuun ja oli yksi tarjouksen eri osista edellä 97 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla. Edellä 16 kohdassa mainittujen tarjouseritelmän ehtojen mukaisesti tämän perusteen avulla voitiin määrittää poikkeuksellista tarjousta koskeva kynnys, jonka alittava tarjous oli automaattisesti hylättävä.

103 Kuten 22.10.2004 päivätyn neuvoston kirjeen sanamuodosta ilmenee ja kuten neuvosto on nimenomaisesti vahvistanut istunnossa vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymykseen, kantajan tarjous on hylätty juuri tämän viimeksi mainitun perusteen nojalla pelkästään tässä tarjouksessa merkityn kohtuuttoman alhaisen kokonaistuntimäärän perusteella. Lisäksi on todettava, että neuvosto ei ole mitenkään tarkastanut kantajan tarjousta kontradiktorisessa menettelyssä soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännöksissä tarkoitetulla tavalla ennen sen automaattista hylkäämistä.

104 Näissä olosuhteissa neuvosto on rikkonut soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännöksiä.

105 Tätä johtopäätöstä ei muuta se neuvoston vastauskirjelmässään esille tuoma seikka, että vaikka kantajan kokonaistuntimäärä oli 25,2 prosenttia alhaisempi kuin tarjouskilpailun voittajalla, sen kokonaishinta oli sen sijaan alle 3,7 prosenttia alempi kuin tämän saman tarjouskilpailun voittajan kokonaishinta. Riittää, kun jälleen todetaan, että kuten 22.10.2004 päivätystä neuvoston kirjeestä ilmenee, kantajan tarjous on hylätty pelkästään tässä tarjouksessa merkityn kohtuuttoman alhaisen kokonaistuntimäärän perusteella.

106 Edellä esitetystä seuraa, että soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännösten rikkomista koskeva neljäs kanneperuste on perusteltu.

107 Tarvitsematta lausua kumoamiskanteen tueksi esitettyjen kolmen ensimmäisen kanneperusteen perusteltavuudesta asiassa on näin ollen kumottava 13.10.2004 tehty päätös, siltä osin kuin se koskee erää nro 2.

Vahingonkorvausvaatimus

Asianosaisten lausumat

108 Kantaja katsoo, että neuvoston hylättyä perusteettomasti sen kaksi tarjousta sille on aiheutunut vahinkoa, ja se vaatii korvausta tästä vahingosta, jonka suuruudeksi se arvioi kertomalla tarjouksensa sopimuksen pituudella (kolme vuotta) 1 481 317,65 euroa 7 prosentin vuotuisine korkoineen.

109 Tuottamuksen osalta kantaja väittää, että neuvosto on kiistatta tehnyt vakavan ja ilmeisen virheen ensinnäkin, kun se ei ole erän nro 1 osalta tarkastanut sen tarjouksen paikkansapitävyyttä, ja toiseksi, kun se on erän nro 2 osalta rikkonut varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen säännöksiä.

110 Sen osalta, onko vahinko todella syntynyt, kantaja väittää, että sen kahden tarjouksen hylkääminen lainvastaisesti merkitsee huomattavaa saamatta jäänyttä voittoa, joka vaarantaa sen oman elinkelpoisuuden.

111 Toissijaisesti kantaja vaatii siltä varalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tässä tilanteessa vakuuttunut sen kahden tarjouksen hylkäämisen seurauksena aiheutuneen vahingon korvaamista koskevasta vaatimuksesta, sitä määräämään, että sille maksetaan välittömästi 500 000 euron ennakkokorvaus. Toisaalta se esittää, että ennen kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ottaa lopullisesti kantaa vahingon määrään, se nimeäisi tilintarkastajan, jonka tehtävänä olisi laskea välittömän ja välillisen edun määrä, jonka se olisi saanut nämä kaksi tarjouskilpailua voittaessaan.

112 Virheen ja vahingon välisen syy-yhteyden osalta kantajan mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on edellytysten yhtäläisyyden periaatteen nojalla tutkittava, olisiko kantajalle aiheutunut samanlainen vahinko, jos neuvosto ei olisi tehnyt minkäänlaista virhettä. Tältä osin kantaja väittää, että koska neuvosto on automaattisesti hylännyt sen kaksi tarjousta, tässä tilanteessa ei ole mahdollista suorittaa tällaista vahingon arviointia.

113 Kantajan mukaan neuvosto ei ole liittänyt kirjelmäänsä alkuperäistä arviointikertomusta, minkä vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on mahdotonta arvioida neuvoston päättelyä ja tarkastaa, millä perusteella sen tarjoukset olisi voitu hylätä riidanalaisessa tarjouskilpailussa jopa ilman neuvoston tekemää virhettä.

114 Neuvosto katsoo erän nro 1 osalta, ettei se ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä. Se toteaa vielä, että vaikka sen oletettaisiin olevan vastuussa tällaisesta virheestä, kantaja ei ole näyttänyt toteen tällaisen virheen vakavuutta ja ilmeisyyttä, saati vahingon todellista aiheutumista eikä myöskään niiden välistä syy-yhteyttä.

115 Erän nro 2 osalta neuvosto katsoo, ettei se ole loukannut hyvän hallinnon ja syrjintäkiellon periaatteita eikä myöskään tehnyt ilmeistä arviointivirhettä. Se toteaa vielä, että vaikka sen oletettaisiin olevan vastuussa tällaisesta loukkaamisesta, kantaja ei ole näyttänyt toteen tällaisen virheen vakavuutta ja ilmeisyyttä, saati vahingon todellista aiheutumista eikä myöskään niiden välistä syy-yhteyttä.

116 Neuvosto väittää, että toisin kuin kantaja esittää, se on voinut kiistatta tutkia kantajan tarjouksen erän nro 2 osalta pisteiden antamista koskevien ratkaisuperusteiden avulla. Neuvosto huomauttaa, että 75 prosenttia näistä pisteistä annettiin tarjouksen tekijöiden esittämiin tietoihin perustuvien laskelmien perusteella, kun taas loput 25 prosenttia perustuivat arviointipisteisiin.

117 ”Tavanomaisella” arvioinnilla (joka neuvoston kuvauksen mukaan ”perustuu kantajan tosiasiallisesti toimittamaan asiakirja-aineistoon olettaen, ettei kantajan tarjousta hylätä”) ja ”teoreettisella” arvioinnilla (joka neuvoston kuvauksen mukaan ”perustuu kantajalle annettuihin pisteisiin kunkin arviointiperusteen osalta parhaaksi luokitellun tarjouksen tekijälle [annetuista enimmäispisteistä] lukuun ottamatta tapausta, jossa arviointiperuste perustuu tarjoukseen sisältyviin matemaattisiin tietoihin”) neuvosto väittää osoittaneensa, että sekä erän nro 1 että erän nro 2 osalta kantajan tarjoukset eivät olisi saavuttaneet ensimmäistä sijaa ja että näin ollen vahingon todellista syntymistä koskeva edellytys ei täyty tässä asiassa.

118 Neuvosto katsoo joka tapauksessa sekä erän nro 1 että erän nro 2 osalta, että jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oletettaisiin kaiken todennäköisyyden vastaisesti hyväksyvän kantajan vahingonkorvausvaatimuksen, sen vaatiman

korvauksen määrä olisi laskettava uudelleen ja rajoitettava vuotuiseen nettovoittoon, jonka kantaja voi näyttää kyseiseen sopimukseen nähden.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

119 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että EY 288 artiklan toisen kohdan mukaan yhteisö on sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elintensä lainvastaisesta menettelystä ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (asia 26/81, Oleifici Mediterranei v. ETY, tuomio 29.9.1982, Kok. 1982, s. 3057, 16 kohta; asia T-175/94, International Procurement Services v. komissio, tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. II-729, 44 kohta; asia T-336/94, Efisol v. komissio, tuomio 16.10.1996, Kok. 1996, s. II-1343, 30 kohta ja asia T-267/94, Oleifici Italiani v. komissio, tuomio 11.7.1997, Kok. 1997, s. II-1239, 20 kohta).

120 Silloin kun yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan eikä muita edellytyksiä ole tarpeen tutkia (asia C-146/91, KYDEP v. neuvosto ja komissio, tuomio 15.9.1994, Kok. 1994, s. I-4199, 19 ja 81 kohta ja asia T-170/00, Förde-Reederei v. neuvosto ja komissio, tuomio 20.2.2002, Kok. 2002, s. II-515, 37 kohta).

121 Vaikka kantaja vetoaa oikeuteen saada korvausta vahingosta, jonka se väittää aiheutuneen sen kahden tarjouksen hylkäämisestä yhdessä arvioituna, sen vahingonkorvausvaatimus on tutkittava tarkastelemalla 13.10.2004 tehtyä päätöstä erikseen erän nro 1 ja erän nro 2 osalta.

Vahingonkorvausvaatimus erän nro 1 osalta

122 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vahingon korvaamista koskevat vaatimukset on hylättävä siltä osin kuin ne liittyvät läheisesti kumoamista koskeviin vaatimuksiin, jotka on hylätty (ks. asia T-340/99, Arne Mathisen v. neuvosto, tuomio 4.7.2002, Kok. 2002, s. II-2905, 134 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

123 Koska kumoamisvaatimus on erän nro 1 osalta hylätty sen vuoksi, ettei kantajan väittämää lainvastaisuutta ole tapahtunut, ja koska vahingonkorvausvaatimus liittyy läheisesti tähän vaatimukseen, tämä vahingonkorvausvaatimus on hylättävä erän nro 1 osalta.

Vahingonkorvausvaatimus erän nro 2 osalta

124 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että kantaja vaatii korvausta summista, jotka se olisi laskuttanut neuvostolta, jos sen kanssa olisi tehty sopimus erityisesti erän nro 2 osalta. Tällaisen vaatimuksen ei voida katsoa perustuvan sopimuksen tekemistä koskevan mahdollisuuden vaan itse sopimuksen menettämiseen.

125 Kantaja ei kuitenkaan ole esittänyt näyttöä siitä, että ilman todettua lainvastaisuutta erän nro 2 osalta se olisi varmasti voittanut tarjouskilpailun tämän erän osalta. Se väittää ainoastaan, että koska neuvosto ei ole liittänyt vaatimuksiinsa alkuperäistä arviointikertomusta, ei ole mahdollista tarkastaa, millä perusteella sen tarjoukset olisi voitu hylätä riidanalaisessa tarjouskilpailussa jopa ilman neuvoston tekemää virhettä.

126 Tämän viimeksi mainitun seikan osalta neuvosto on vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen esittänyt alkuperäisen arviointikertomuksen, joka on toimitettu kantajalle, minkä vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi vain todeta, että viimeksi mainittu ei olisi missään tapauksessa saanut hankintasopimusta erän nro 2 osalta, vaikka edellä 106 kohdassa todettua lainvastaisuutta ei olisi tapahtunut. Kantajan tarjous on luokiteltu neuvoston esittämässä alkuperäisessä arviointikertomuksessa kahdeksannelle ja viimeiselle sijalle.

127 Edellä esitetyn perusteella kantajan väittämä vahinko erän nro 2 osalta eli itse sopimuksen menettäminen ei ole todellinen ja varma vaan hypoteettinen, minkä vuoksi siitä ei voida vaatia korvausta, mikä itsessään riittää vahingonkorvausvaatimuksen hylkäämiseksi. Mikään ei sitä paitsi viittaa siihen, että kantaja olisi todetun lainvastaisuuden vuoksi menettänyt muuta kuin mahdollisuuden sopimuksen tekemiseen, eikä kantaja ole myöskään esittänyt tällaista näyttöä.

128 Tämän vuoksi kantajan vahingonkorvausvaatimus on hylättävä erän nro 2 osalta.

129 Kaiken edellä esitetyn perusteella vahingonkorvausvaatimus on kokonaisuudessaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

130 Jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 87 artiklan 3 kohdan mukaan määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan. Esillä olevassa asiassa asianosaiset on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin neuvoston 13.10.2004 tekemä päätös, jolla on hylätty Belfass SPRL:n tarjouspyyntömenettelyssä UCA-033/04 tekemät tarjoukset, kumotaan siltä osin kuin sillä on hylätty Belfassin erästä nro 2 tekemä tarjous.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Julistettiin Luxemburgissa 21 päivänä toukokuuta 2008.

E. Coulon M. Vilaras

kirjaaja jaoston puheenjohtaja

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 785

Tosiseikat ..... II - 791

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 794

13.10.2004 tehdystä päätöksestä nostetun kumoamiskanteen tutkittavaksi ottaminen siltä osin kuin tämä päätös koskee erää nro 2 ..... II - 796

Asianosaisten lausumat ..... II - 796

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 797

Asiakysymys ..... II - 800

Kanne 13.10.2004 tehdystä päätöksestä siltä osin kuin se koskee erää nro 1 ..... II - 800

Asianosaisten lausumat ..... II - 800

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 804

Kanne 13.10.2004 tehdystä päätöksestä siltä osin kuin se koskee erää nro 2 ..... II - 806

Asianosaisten lausumat ..... II - 806

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 810

– Soveltamissääntöjen 139 artiklan 1 kohdan säännösten rikkomista koskevan neljännen kanneperusteen tutkittavaksi ottaminen ..... II - 810

– 13.10.2004 tehdystä päätöksestä, siltä osin kuin se koskee erää nro 2, nostetun kanteen perusteltavuus ..... II - 811

Vahingonkorvausvaatimus ..... II - 815

Asianosaisten lausumat ..... II - 815

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 818

Vahingonkorvausvaatimus erän nro 1 osalta ..... II - 819

Vahingonkorvausvaatimus erän nro 2 osalta ..... II - 819

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 820